

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Administracji Publicznej

Stanowisko dotyczące stosowania

art. 13 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (dalej ustawa pomocowa)¹ oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty²

1. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy pomocowej każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wobec osób, o których mowa w § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2022 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty.

Należy pamiętać, że przedłużenie przez gminę wypłaty ww. świadczenia powyżej 120 dni od pierwszego przekroczenia po wybuchu wojny granicy z RP jest fakultatywne, a nie obligatoryjne i zgodnie z ustawą powinno następować jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach wobec osób, o których mowa w § 4 rozporządzenia. Każdy przypadek powinien być rozpatrywany indywidualnie w celu określenia rzeczywistej sytuacji danego uchodźcy. Oznacza to, że gmina nie ma obowiązku przedłużenia okresu wypłaty świadczenia, o ile w toku postępowania nie znajdzie dla tego przedłużenia szczególnego uzasadnienia, nawet, gdy przedłużenie dotyczy osób, wymienionych w rozporządzeniu.

2. Świadczenie wynikające z art. 13 ust. 1 ustawy pomocowej przysługuje za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom z Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i którzy

¹ Dz.U. z 2023 r., poz. 103 z późn. zm.

² Dz.U. z 2022 r., poz. 1336

posiadają status UKR. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty gmina może przedłużyć okres wypłaty świadczenia po przekroczeniu 120 dni w przypadku zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelowi Ukrainy, który ze względu na szczególne warunki osobiste m. in. niepełnosprawność, podeszły wiek, ciążę nie może się usamodzielnąć.

Obywatele Ukrainy posiadający zezwolenie na pobyt stały (lub inne tytuły pobytowe wskazane w art. 2 ust. 3 ustawy pomocowej), nie mogą być beneficjentami ustawy pomocowej, nawet jeśli należą do osób wymienionych w § 4 ww. rozporządzenia.

Oznacza to, że jeżeli któraś z osób wymienionych § 4 ust. 1 posiada zezwolenie na pobyt stały lub inny tytuł pobytowy, świadczenie wynikające z art. 13 ust. 1 ustawy pomocowej na nią nie przysługuje, a co za tym idzie nie przysługuje również na osoby z nią powiązane, zgodnie z ust. 2 wskazanego § (nawet jeśli posiadają status UKR).

Przykład:

Jeżeli kobieta będąca w ciąży, wskazana § 4 ust. 1 pkt 4, posiada zezwolenie na pobyt stały (zgodnie z art. 2 ust. 3 pkt 1 lit. a), świadczenie z art. 13 ust. 1 ustawy pomocowej nie należy się ani na nią, ani na żadne z jej małoletnich dzieci, bez względu na to czy dzieci posiadają status UKR.

3. W związku z ustawą z dnia 27 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 930) powstała centralna baza wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Zgodnie z art. 13a ust. 3 ustawy pomocowej organ gminy niezwłocznie do bazy wprowadza określone dane dotyczące wniosków o świadczenie pieniężne na podst. art. 13. Dostęp do bazy wniosków jest możliwy za pomocą aplikacji Źródło.

W celu prawidłowej realizacji zadań, wynikających z ustawy pomocowej należy dokonywać systematycznej weryfikacji, na podstawie dostępnych dla Państwa danych, czy rekordy z bazy danych wniosków o świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy na podstawie art. 13, o której mowa powyżej, nie powielają się z rekordami w zestawieniach obywateli Ukrainy, zakwaterowanych we wskazanym okresie w obiektach prowadzonych na podstawie art. 12 ustawy. Działanie to ma służyć eliminacji ewentualnych nadużyć polegających na podwójnym finansowaniu zakwaterowania i wyżywienia tych samych obywateli Ukrainy w tym samym okresie.